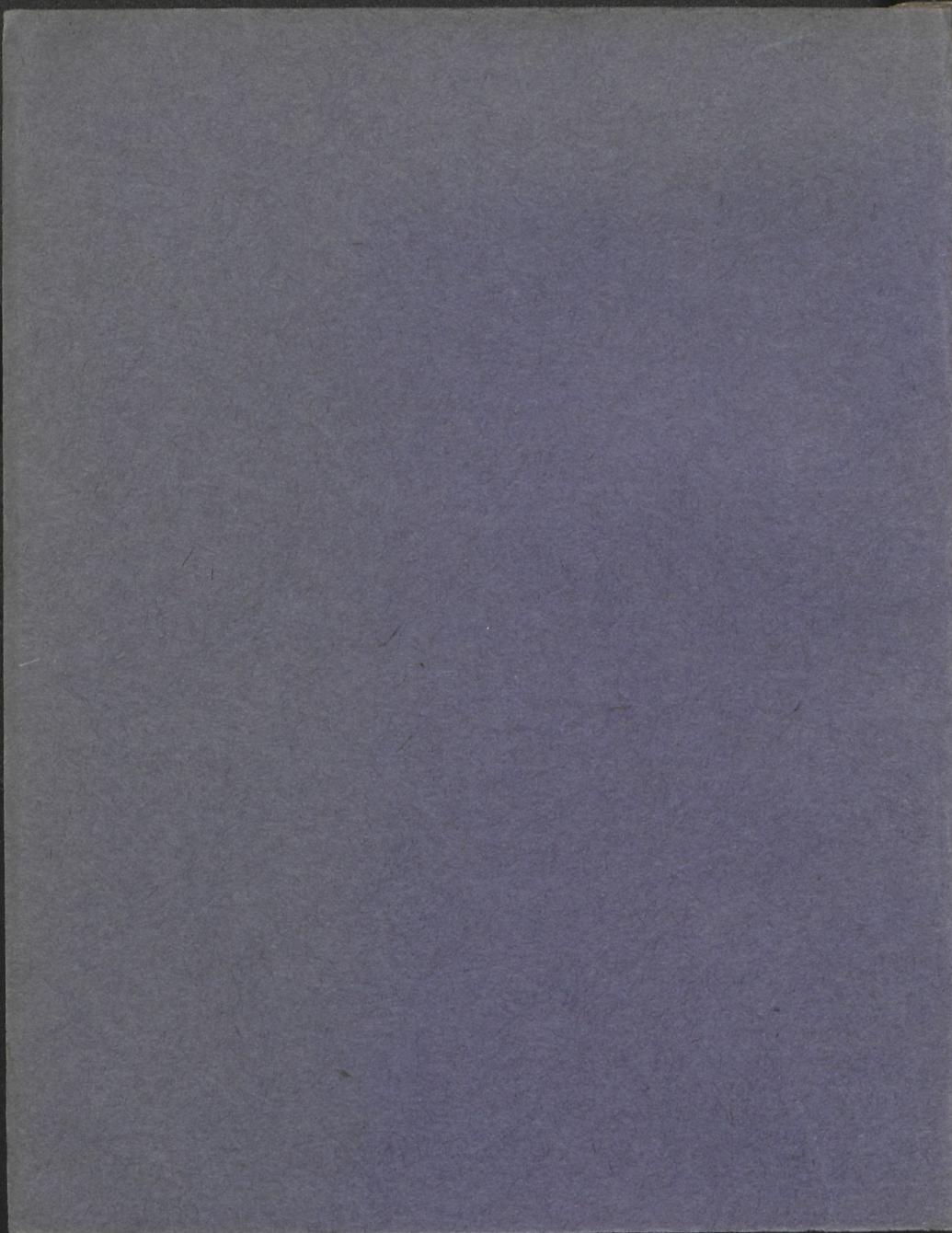

Zoroa

Exercitatio

1763

Pr. 48. Num. 37.

14.

56

EXERCITATIO IVRIDICA
DE
VERA NATVRA
IVRIS REPRAESENTATIONIS
IN
SVCCESIONE COLLATERALIVM
AB
INTESTATO EIVSQVE EFFECTIBVS.

A V C T O R E
IMMANVELE GODOFREDO IORDAN.

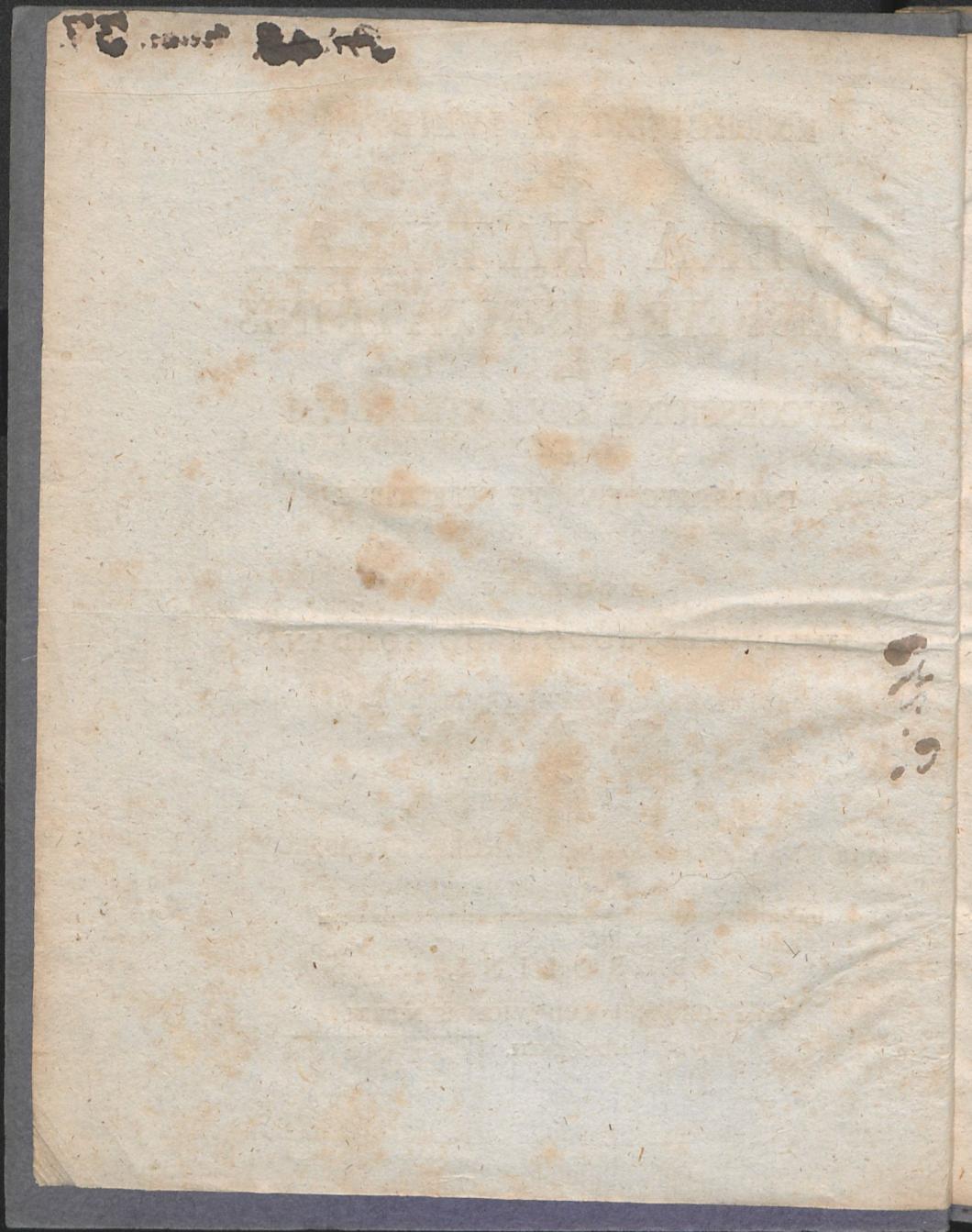
Hf

1024

B E R O L I N I ,
TYPIS GEORGII LVDOVICI WINTERI
MDCCCLXIII.

VIRO. ILLVSTRI. ATQVE. AMPLISSIMO

DOMINO

IOHANNI. GEORGIO
BVCHHOLTZ

AVGVSTISSIMI. AC. POTENTISSIMI. BORVSSORVM
REGIS. IN. SVPREMO. TRIBVNALI. CONSILIARIO. INTIMO
COLLEGIIQVE. QVOD. CVRSVS. PVBLICOS
DIRIGIT. MEMBRO

RELIQVA

IVSTITIAE. AC. LITTERARVM. STATORI

ET

MAECENATI. SEMPITERNO. HONORIS. ET. OBSEQVII
CVLTV. MAXIMOPERE. VENERANDO

EX-

EXERCITATIONEM. HANCCE
IVRIDICAM

DEVOTA. QVA. PAR. EST. ANIMI. SVBMISSIONE

OFFERT. ET. CONSECRAT

TANTI. NOMINIS

Cultor. Perennis. er. Devinctissimus

IMMANVEL. GODOFREDVS. IORDAN

EX-

EXERCITATIO IVRIDICA.

*De vera natura iuris representationis in successione
collateralium ab Intestato eiusque effectibus.*

§. I.

Res gravis moliminis, imo temerarium sane Proemium.
videtur propositum, defendere velle illud
cuius hucusque contrarii tam multi &
certe omnes ICti propugnatores esse non
dubitabant. Multa mihi hinc desunt adminicula,
nulla mihi opinio veterum sectarum succurrit,
omnes affirmant & ego nego.

Multitudo vero dissentientium, sin posset veri-
tati auferre essentialia, statim herbam darem. Verum
enim vero non plurimis semper votis veritas perfici-
tur, & totum illud axioma una exceptione tolli possit.
Sæpius evenit, quod illud, quod quondam affirma-
runt patres, nunc satis superque contrademonstra-

A

tum

tum a posteris relictum. Veritas enim in Textu est, opinio in glossis & autoritatibus Doctorum, & a posteriori ad prius concludere ipse IUSTINIANVS in l. I. §. 6. sed neque ex multititudine &c. C. de veteri jure encl. falsam Philosophiam vocat.

Multitudo ergo nec adversariorum nec antiquitas eorum me terrent, & non obstante reformationis odio pectora non pavent metu. Maximo cum ardore aggredior opus & errorem inveteratum, qui quasi præscriptione quadam munitus esse videtur, profligare audeo: quæro veritatem & ubi eam invenio ibi arripio, & ita ductus Thematis singularis de vera natura juris representationis in successione collateralium ab Intestato explicationem in me suscipio, & quantum in me eius vera fundamenta perscrutare erit studium, qualesque exinde effectus originem ducunt, quantum per virium tenuitatem & angustos Exercitationis cancellos licet, explanaturus sum.

§. II.

*Ikufratio-
nis gratia
utilia pre-
mittenda.
Et quidem
a. Non Jus
vetus, illud
enim a re-
centiori dif-
fert,*

Successionem ab Intestato ex iure Novellarum non iuris obsoleti intelligimus. Iam enim alius hodie ex jure novo est ordo successionis, quam ille quondam erat iure veteri. Tempore LL. XII. Tabb. statim post suos, si nempe nemo suus heres, existat, qui quoconque modo successionem amplectetur, proximi agnati vocabantur, & ad illos conclusis ceteris agnatis hereditas pertinebat. Itaque si sint defuncti frater & alterius fratris filius aut patruus, frater potior habebatur. Cognati plane excludebantur, inter hos enim & agnatos magna olim erat differentia

◆ ◆ ◆

rentia. Qui per virilis sexus personam cognatione juncti, quasi a patre cognati §. 1. de legit. agnat. success. l. 10. jurisconsult. §. 2. de gradibus l. 7. D. de legit. agnat. tutel. agnati, & qui per per foeminini sexus personas cognatione jungebantur, l. 10. §. 2. D. de grad. & affin. cognati, & ideo quoque in §. 1. I. de legit. agnat. tutel. priores per patrem posteriores per matrem conjuncti dicebantur.

Et legibus antiquioribus XII. tabb. & legibus mediæ jurisprudentiæ, quæ alias in lege necessarium 2. §. his legibus 5. I. de O. in specie ius civile appellatur, magis in acquirendis hereditatibus virili sexui quam sequiori prospectum, & omnia ita constituta erant, ut plerumque hereditates ad masculos confluarent, quia hoc familiae commodius videbatur.

Favor ille non solum in successione intestata olim se excerebat, sed eousque quoque se extendebat, ut ad testatam quoque applicare veteres non dubitarint. Ita ex lege Voconia masculi præ feminis in Successionibus testamentariis prærogativa habebant, dum vetuit feminas ex aſſe heredes scribi, & quadrantem tantum illis relinquendam esse voluit, de quo PAVL. l. 5. Sent. tit. 9. pr. & GELLIVS l. 20. Noſicor. Attic. c. 1. Hoc modo in hereditatibus testatis feminis cancellis positis, non dubitandum, quin ICtis illud ansam præbuerit, illas quoque in successionibus testatis gravandi, quia semel certum erat, quod per illas nec familia nec agnatio conservetur.

A 2

Tam

Tam olim in cognatis facultas succedendi erat restricta, ita ut non quoque statim deficientibus agnatis ad successionem venirent. Deficientibus enim illis ex l. xii. tabb. primum gentiles vocabantur, diserte enim hoc praescriptum erat illa lege: *si agnatus nec escit, gentiles familiam heres nancitor.* Gentiles ita ut agnati quidem l. 7. D. de leg. *agnat.* tut. per virilis sexus personas cognitione iuncti dicuntur, differunt tamen inter se, de quo pluribus in C. c. Top. c. 6.

Pari ratione circa feminini sexus collaterales magna olim in succedendo differentia erat. Patrius enim fratris filiaz, illa vero non patruo succedebat. Deficientibus nunc suis, agnatis & gentilibus demum & quidem ex Edicto prætorio cognati ad successionem admittebantur, & solummodo ad septimum usque gradum, *pr. Et seq. I. de Success. cognat.*

Tota materia vero Successionis & ipsis veterum temporibus & recentioribus avis sapientius mutata fuit. Differentiam inter agnatos & gentiles demum sustulerunt prætores, & inter Cognatos & agnatos Iustinianus in iure Novellarum, dum totam illam materiam successionis ab Intestato mirum in modum mutavit, & scrupulosam illam iuris veteris inter suos & emancipatos, agnatos & cognatos, patrem & matrem distinctionem hodie fere in totum per Nov. cxviii. sustulit, hoc modo, ut omnibus illis ad successionem idem jus competit, ita ut inter suos & emancipatos, præter necessitatem aditionis ultimis relictis, & inter patrem & matrem plane nulla sufficiat perficit

perficit differentia, & quoad cognatos & agnatos non
nisi gradus prærogativa fines ponant.

§. III.

Tertiam hodie per Nov. cxviii. c. 3. succeden-
tium classem constituunt collaterales, qui descen-
dientibus & ascendentibus non amplius existentibus
ad hereditatem veniunt. Aliquando ascendentes cum
collateralibus concurrunt & succedunt, quod extra
germanos eorumque liberos locum non habet.
Juxta dispositionem Nov. cxviii. liberi germanorum
cum ascendentibus concurrentes plane ab hereditate
repellebantur, verum & hoc correxit Nov. cxxvii.
pr. § c. i. ubi liberi germanorum, si germanus
superficit, admittuntur. Quid vero dicendum, si soli
germanorum liberi cum ascendentibus concurrant,
DD. discrepant, & hac de re in præsenti non dis-
quirendum. Jam satis est, mortuis descendantibus
& ascendentibus collaterales superesse, qui heredita-
tem capiant.

Hi varie se distingunt, & quidem vel *ratione*
vinculi vel *ratione proximitatis*. Priori casu sunt vel
bilaterales s. germani vel unilaterales, & hi demum
a patre *consanguinei* a matre *uterini* dicuntur. Poste-
riore casu quoad proximitatem vel *proximiores* vel
remotiores a DD. appellantur, quorum priores fratres
eorumque liberi, posteriores vero sequentes sunt.

§. IV.

Hos inter Collaterales nunc primum locum b. In hoc
tenant fratres & sorores germani, qui ob dupli-
citatem vinculi *pr. d. Nov.* unilaterales, & ob ante
ceden-
casus frat-
tusve con-
troversiae
limitandi.

cedentiam ipsorum descendentes excludunt. Non existente fratre ejus liberi hereditatem adipiscuntur, & quidem ita, ut si cum fratribus vel sororibus, fratum vel sororum prædesunctorum liberi concurrant, priores in capita, posteriores in stirpes, & ut vulgo dici solet, iure representationis, succedunt, & quidem ita, ut tantam sibi acquirant portionem, quantam eorum parens, si in vivis mansisset, accepturus fuisset. Hoc in casu præcipue latet status hujus exercitationis. Toties enim fratrum liberi hocce modo ad successionem veniunt, quoties eorum parente præmortuo alia persona gradu proximior illos antecedit, a qua ab hereditate excluderentur, nisi beneficio quodam, quasi ex gradu anteriori essent, aestimarentur.

Limitatis casibus quod fratrum filii patruo jure privilegiato quod representationis dici solet, succendant, omnes non ignorant, quid vero sit vera huius iuris natura, pro lubitu quisque ubi & quidem non obstante certitudine legislatoria voluntatis determinat. Inspiciamus ergo maiori cum industria aterioribusve oculis rem ipsam & inquiramus, quid versus hujus tam famosi *iuris representationis* sit & esse possit conceptus eiusque notionis foecunditas.

§. V.

c. Concep-
tus allorū
removendi;
d. vires le-
gislatoris
inspecien-
da, & inde
nervus ver-
borum legis
cognoscen-
dus.

Ipsa vox *representationis* & *ius representationis* in tota materia de Successione non legitur, sed ex lubitu Doctorum orta, qui hosce terminos technicos sibi fabricare commodo putarunt.

Ad evitandas ergo aliquales inconvenientias, si ex ipsis fontibus iuris illas voces invenire velle-
mus

mus, sciendum, ut illud quod in legibus de representatione legitur, huc non trahendum. Ita enim in l. i §. 2. D. de dote prælegata. *repræsentare solvere* significat & in §. 14. l. de legat. *repræsentare* idem est ac *solvere ante tempus*. Quod nostram representationem attinet, Imperator superfluum credidit, adhuc de illo privilegio liberis fratum concessu speciali dare denominationem, dum mentem suam in Nov. cxviii. c. 3. ubi de illo agitur, jam satis declaraverat determinatis hujus privilegii essentialibus, & ideo quid sub hoc jure intelligendum ex antecedentibus & consequentibus quisque indubie trahere possit.

Non satis ergo mirandum, quare textus d. Nov. a DD. tam incongrue explicari potuit, & quare sensus verborum tantis scrupulosis explicationibus deformandus, qui tam clare ex dictis lepislatoris appetet. Ferrea eti atas erat, qua ille vivebat, & quem intra temporis tractum non modo nulla cœpit incrementa sed fere in exilium missa & a pristino suo nitore ita degenerata erat latina lingua, ut non tantum incultam sed tetricam & ex senio prorsus deformem faciem induisse videatur, IVSTINIANO tamen in conficiendis legibus nec deerat eruditio nec lingua. Hancce Nov. cxviii. de modis Succedendi idiomate græco, ita ut plerasque, scriptam esse constat. Hæc lingua Iustiniani familiaris erat, quod ipse fatetur, ideoque illam in Nov. xxviii. c. 2. vulgarem vocat. Textus & hodie Iustinianeus authenticus exstat, & ita comparitione quoque vulgaris versio illa latina, si obscurior dispositione fun-

fundamentali dici possit, semper explicanda. Verum nec illo adminiculo opus, dum loca hancce materiam concernentia, & ita ut in vulgatis editionibus exhibita adsunt, rem satis declarant. Facultates IUSTINIANI superiores qua^e attinent, ipsum literatum fuisse ex illis præcipue gestis tum in iudicio, præfidiis, consiliis, tum eius intricissimis cum hereticis gestis bellis, qua de re pluribus apud ARNOLDVM in der Kirchen- und Recherhistorie p. 288. Et in testimoniosis PROCOPII de bello Gothicō l. 3. c. 32. legimus, patet. Ita ipse legislator. Huic quid deesse adhuc poterat Consiliario viro clarissimo TRIBONIANO in colligendis legibus assistente addebatur cuius charactarem ipse IUSTINIANVS in Tit. C. de vet. jur. enuel. & ibi præcipue in l. 2. §. 9. Et 17. manifestat, magnibusque extollit laudibus, & quem & ipse eius acerrimus morum censor MATTHAEVS BLASTERER in Præfat. syntagm. alphab. ubi de adhibita Iustiniani in colligendis Novellis diligentia loquitur, peritissimum & omni in disciplina summe exercitatum fuisse virum, fatetur. Ita judicium præparans ICtis non decet tanquam sacerdotes Delphici verba Iustiniani uti oracula pro lubitu explicare, & ita verba istius legis non aliter interpretabenda, quam sana Hermenevtica illud requirit.

§. VI.

Miror itaque fatum juris repræsentationis, quod a DD. semper tanquam cera dilaceratum ita ut iamiam plures inde evenerunt sectæ, qua^e & plane omnes diversas habuerunt opiniones. A similitudine

a. Dissen-
tium varia
opiniones
ponderan-
da, qua^e er-
rores sunt
vel circa ap-
plicationem
juris.

◆ ◆ ◆

dine quadam coucludunt quidam, ideoque errant, alii nimis significatui vocabuli grammatico inhārent, & omni occasione repräsentationem inveniunt, alii lusu mero logomachico sibi delectant & hisce modis tam immanem in mundum proiiciunt faunum ut scire difficultis, an sit homo an hirucus? Alii denique præterea in applicatione illius iuris, quibus competere dicunt, errant. Posteriorum numero illi sunt, qui in successione descendētū ius repräsentationis locum habere tradunt. Quod vero in hoc ordine exulet & minime applicari queat, cum descendentes iure proprio ad hereditatem parentum veniant, & nullo adminiculo aliquius tertii nec fictione, nec repräsentatione indigent. Hac de veritate speciatim in dissertatione nostra *de Successione nepotum ex jure proprio sub præsidio celeberrimi Patriæ ICTI BOEHMERI anno MDCCLXII.* in Viadrina habita, jam fusius egimus, ubi dissentientium opinio iam satis superque ad incitas redacta. Hinc in præsenti illo supersedere possumus.

§. VII.

Errore ergo unius secta profligato, adhuc cæterorum pertinacia superest, quæ iam mentem occupat. Priorum opiniones, qui ipsum ius repräsentationis determinare student, eo tendunt, ut vel *Successionem in eam partem hereditatis qualem antecessor obtenturus fuisset, vel & quamlibet aliam occupationem alicuius obiecti, quod alter iam vel possedit, vel possidere potuisset, repräsentationem nominant.*

B

Vul-

*Vel circa
ipsum ius,
vel utroque
modo.*

Vulgrior vero omnium opinio illa est, repræsentationem esse, si quis vicem defuncti ita suffinet ut ex eius iure & persona ad Successionem veniat. Hoc essentialibus beneficii congruere, & ita cum Imperatore recte beneficium iuris appellare credunt, quia ille, qui alias stricto iure exclusus, nunc extra ordinem iure defuncti tertii ad Successionem admittatur. Hancce quoque conclusionem claudicare, quisque & certe templi Philosophiæ ostiarii sentiunt, dum extra cuiusdam individui tertii patris scilicet obiectum, adhuc aliud datur, cuius repræsentatione fratrum liberi beneficiu obtinere & patrui heredes fieri possunt.

Non videndum ergo, qua ratione ICti moti, qui ad talem successionem liberorum fratris repræsentationem ipsius personæ prædefuncti parentis necessario volvere, ex quo principio omnino voluntati legislatoris tam contraria principiata fluere, necesse est. Minime illis subscrivere ne ulla quidem natione commotum me video, & iam aliis mihi videtur sensus d. Nov. cxviii.

§. VIII.

*Ac sa-
pius incer-
ta.*

Quanta vero sit ipsorum dissentientium incertitudo, quid repræsentationis vera requisita dicant, ex illo præcipue elucet, quod ius successionis descendentium & collateralium mox unius qualitatis esse, mox sibi tantummodo assimilare putent. Ita celeberrimus *ICTUS COCEII* non solum patriæ sed æternum quoque Germaniæ decus in *Iure Controverso* affirmat, inter collaterales ad exemplum iuris repre-

præsentationis inter descendentes idem iure Civili introductum esse. Verum illa opinio tanto magis erronea dici potest, cum iura utrorumque inde lèdantur, quia uni ordini aliquid detrahitur, alii aliquid superfluum additur. Descendentibus enim detrahitur essentia iuris plane proprii, posterioribus vero superfluum conceditur, dum horum ius succendi restrictius priorum. (§. 9. & 21.)

§. IX.

Opinione mea ius repræsentationis in specie, de quo in præsenti sermo, ex vera mente IUSTINI, nihil aliud esse potest, quam *privilegium liberis præmortui fratris vel sororis in casu heredum proximiori gradu concurrentium competens, fictione gradus fraterni tantam portionem ex hereditate patrui, quantum parens, si vixisset, perciperet, percipere; & brevius: privilegium fictione gradus fraterni illam hereditatem acquirere, quam parens defuncti frater vivus, acquisi^tisset.*

*Conceptus
verus in-
ris repre-
sentationis.
In illo sierio
gradus Cri-
nomenon
est. Ratio-
nes sunt
vel:*

*Fictio & repræsentatio iuxta conceptum genera-
liorem synonima sunt, & in posito vero consistunt.*

Totum Crinomenon causæ præterea inde latet, ut monstretur, *quid repræsentetur, & quod illud gradus non ipsa persona patris sit ex rationibus multi-
fariis tam generalioribus tam specialioribus sequitur.*

§. X.

Inter Piores antesignanos dicit illa, *quod in
successione collateralium ad solius gradus proximitatem
respiciatur & fundamento sit, quare oppositum suc-
cessionis descendantium est, in quo ordine iuxta
dispo-*

*a. Genera-
liores, qua-
rum prima.*

dispositionem Nov. CXVIII. c. i. Imperator gradum quærere nolebat. *Gradus* vero inter & personam in gradu quam maxime distinguendum esse, nemo tam ignorans est, qui illud negare audeat, quia alias locus & res in loco eadem esse debeant.

Dum itaque in successione huius ordinis ex gradu proximitatis solummodo hereditates determinantur, non ad certum individuum ista facultas restringi potest. Illud ius enim quod fratri primo competit fratri succedere & secundo & tertio competit, quia illud non ad certas personas verum ad certum modo gradum restringebatur. In illo gradu plures enim esse possunt fratres, qui inde ius succendi habent, sed plures persona variorum graduum regulariter iura fraterni gradus habere nequeunt. Unus vel alter gradum exhaustire nequit, gradus vero omnes in gradu positi continet. Hinc gradus in abstracto latior persona in gradu, & hinc non Synonima. Liberi ergo ad fingendam conditionem ad successionem illis necessariam gradum paternum non eius ipsam personam repräsentare necesse est. Si vero cum repräsentatione gradus repräsentatio personarum in gradu positarum coniuncta esset, & parens & patruus defunctus & p̄ trui cohæredes representare necesse sit, quod absonum.

Illud ius quod fratri competit fratri succedere, cum illo quod liberis fratris prædefuncti competit unius qualitatis est. Priori illud per se competit, quia vere in proximiori gradu existit, posterioribus, quia in eodem gradu voluntate legislatoris esse pun-

tan-

tantur. Prior regulariter succedit, posteriores ex beneficio. Fratri per *Nov. cxviii.* competit fratri succedere, & idem per *d. Nov.* quoque liberis fratrum indultum. Ius igitur per se illis competens unius faraginis est, & diversitas quæ ratione effectus contingit, in mero accidenti consistit nullaque necessitate restricta. Posteriorum ergo ius a priorum independens est ratione facultatis & essentiaz, etsi non ratione effectus. Plures enim uno tempore aequales facultates habere possunt, effectus vero discrepant. Decessus fratris est causa sine qua non, ut eius liberi patruo succedere possint ex privilegio, & ideo necesse est, ut horum ius aliquid effici possit.

Restrictiones æqualium iurium in diversis personis, diversæ esse possunt. Sic effectus juris succedendi fratri dependet a non existentia descendentiū defuncti, liberorum a non existentia parentis. Prior nulla fictione indiget, verum posteriores.

Ius succedendi patruo liberis fratribus prædefuncti
competens ergo ratione ipsius parentis independens,
imo non alienum est, quia non personæ parentis
sed fraterni tantummodo gradus repræsentatione in-
digent, & secundum dissentientium opinionem ad
ius alienum requiritur, ut quis ex alterius persona
ad successionem accedat.

§. XI.

Altera ratio ex fine Imperatoris quærenda. Ille Secunda,
erat, quod illud obstaculum removeretur, quare
liberi fratri non ad successionem patrui venire

poterant. Disposuit ideo, ut liberi præmortui fratri tantam ex hereditate patrui percipient portionem, quantam eorum parens, si superstes foret, acciperet, quasi essent cum patre defuncto in uno eodemque gradu. Liberi enim hi non excludebantur ab hereditate, quia non ipsum individuum eius parentis, sed quia ex gradu remotiori erant. (§. 9.) Legislatori vero placuit liberos defuncti fratribus & que ac eorum patruos ad hereditatem defuncti patrui vocare, & quidem ita, ut fingeretur, quasi illud ostaculum gradus remotioris non adsit, sed ut illi coniunctim ita adingredientes in parentis gradum tantam portionem acciperent, quantam eorum parens, si vixisset, consequuturus fuisset. Illa potestas, quæ legislatori competit aliquem iuribus ornare, non ad unicum tantummodo personarum genus restringi potest, sed quid uni iam permisum & alteri permittere potest. Minime ita concludendum, ut ius posteriori concessum illi ex persona prioris, qui iam tale ius habuit, competit. Ratio præterea, quæ Imperatorem movit, ita disponere, non parva fuit, sed ne a scopo aberremus, illa supercedere possumus, quia indubia dispositione existente & pro ratione stat sola voluntas, adeo ut secundum principium §. sec. Et quod I. de iur. nat. & gent. princeps quoque sine causa quid possit constitutere. In iustitia consequentia DD. si ad obtinendam hancce portionem representationem parentis personæ requirunt magis se exserit inde, quia illud nullibi præscriptum, & sine necessitate & expressa legis disposi-

spositione obligationes multiplicare non licet, adeo
ut in casu dubio omnis interpretatio in meliorem
partem facienda iuris sit.

§. XII.

Nec minoris momenti est illud fundamentum, *Tertiā.*
quod *ex conceptu beneficij* fluit.

Successio liberorum fratris, quod in mero pri-
vilegio consistat, nemo in dubium vocare potest,
quia illud tum ex denominatione legislatoris tum
ex re ipsa fluit. Non solum enim Imperator illud
ius privilegium esse dicit, sed illud quoque ex de-
terminatis istius essentialibus patet, cum aliis perso-
nis ex illo ordine venientibus illud ius competere
perhibet. Quid ergo in privilegiis iuris hic quoque
applicandum. Ergo semper ita interpretatio facienda,
ut effectum habere possit, & si non in præjudicium
tertii vergant, latissime id fieri debere *I. fin. D. de*
constit. princip. iubet. Verum si interpretatio privi-
legii liberis fratribus concessi iuxta dissentientium op-
inionem acciperetur, magis onus quam privilegium
dici possit, quia liberorum fortuna tunc semper a
qualitate bonorum parentalium dependeret, quia illi
parentes repræsentare eorumque onera subire cog-
rentur. Illud intentioni legislatoris omnino adver-
satur, quia obstaculum gradus removere & non nova
onera imponere ei mens fuit. Cum ergo in ordine
collateralium non nisi gradus prærogativa desideren-
tur §. 9. eo quoque privilegium explicandum, quia
privilegio illud tantummodo sublatum creditur, quod
ratio erat, quo minus alias aliquid fieri poterat.

I. 39.

l. 39. de R. I. Excogitatis oneribus ergo privilegiis cancellos ponere iniustum est.

§. XIII.

*¶. Vel
specialiores.
Harum pri-
ma.* Præmissis rationibus generalioribus *specialiores* sequuntur, qui ex ipsis Imperatoris verbis oriuntur.

Tota dispositio legislatoris ex versiculis *d. Nov. cxviii.* *Si autem . . . hujusmodi . . . & quandoqui-* dem . . . eruenda, & si quilibet periodum specia- tim perscrutamur, nullibi opinionum dissentientium stabile fundamentum quæri potest. Inquiramus ideo singulos.

Initio fere *cap. 3.* Imperator omne quod voluit, posito statu distincte declaravit, ita aiens: *Si autem defuncto fratres fuerint & alterius fratri & sororis præmortuorum filii, vocabuntur ad hereditatem isti cum de patre & matre hiis masculis & feminis, & quanticunque fuerint, tantam ex hereditate percipient portionem, quantum eorum parens futurus esset accipere, si superstes esset.* His in verbis tota voluntas legislatoris consistit & ratione portionis & quantitatis plane sine connexo onere disposita, nempe: ut liberi fratri posito casu tantam portionem habere debeant, quantum eorum parens, si vixisset, habiturus fuisset. *Quis vero est, qui ex tali simplici dispositione consequentiam trahere possit, liberis illis incumbere, ipsam personam patris repræsentare, & ita ex illius iure succedere.* Ille modus & naturæ iuris & voluntati legislatoris adversatur. Voluntas legislatoris non ita restricta erat, ut huncce modum eligere nesse sit, qui adeo incongruus est, cum in hoc ordine proxi-

proximitas in gradu non in certa persona consistat. Non præsumendum ideo, Imperatorem talem eligere voluisse, tanto minus, cum eo ipso liberis præjudicium et onus inferatur (§. 12. II.). Iam satis est, quod legislator plane et luculenter disposuit, liberos remoto parente illam portionem acquirere debere, quam parens alias habuisset. Nec minus ita illos felices parente voluit, qui vero infeliores evadent, si necessitas repræsentationis parentis cum successione illa coniuncta esset, cuiusmodi vero onus parenti non erat. Beneficio ergo sine restrictione constituto a DD. restrictionem addere non decet, cum interpretatio a voluntate legislatoris, voluntas ille vero non ab interpretatione prudentum dependeat.

§. XIV.

Nec minus clarus est sensus verborum versi-
culi sequentis, ubi legislator ad priorem se referens
ita dicit: - *Hujusmodi vero privilegium in hoc or-
dine cognationis solis præbemus fratrum masculorum et
seminarum filiis et filiabus, ut in suorum parentum
iura succedant.*

Hæc sunt verba, quæ omnes seduxerunt ad de-
fendendam thesin, quod liberi absolute personam pa-
rentis repræsentare debeant. Verum nec hisce ex
verbis fini nostri adversaria consequentia fabricari
potest, si alias eorum explicatio cum grano salis
suscepitur. Hæc verba ratione iuris et modi illo
utendi nil novi continent, quod nondum in anterio-
ribus determinatum. Argumentum totius huius

C peri-

periodi in eo consistit, quod competentia iuris determinetur, quia Imperator illud tanquam privilegium ad certas tantummodo personas restringere voluit, quid vero ratione ceterorum essentialium ipsius iuris liberorum fratum disponere voluit, iam in versiculo *sin autem* - - edicerat, plane iubens, *illos positis casibus ita patruo succedere*, ut nempe *coniunctim et ita in stirpes tantam portionem acciperent*, *quantam eorum parens*, *si superflues foret*, *habuisset*. Præfens versiculus ergo ita explicandus ut cum priori quadret, tanto magis, cum ex particula (*Θιετος*) huiusmodi pateat totam, periodum mere relativam ideoque ex priori supplendam esse.

Verba in iura parentum succedere non eius efficaciam sunt, ut liberi ipsum parentum repræsentare debeat.

Verba græca - - *ίνα εἰς τὰ των ιδίων γρίψων διέκειναι πεισθεῖσας* - - latiorem sensum habent, et *quamlibet supervenientiam conditionum significant*, ita ut quoque quilibet effectus iurium pro causa efficiente scil. ipso iure intelligentur. Ita ex vera mente Imperatoris in iura parentum succedere hoc loco nihil aliud significare potest, *quam remoto parenti nunc in portionem illam iure fictionis gradus anterioris succedere*, *in quam parens*, *si vixisset*, *successurus fuisset*, vel distinctius, *ex iure iam competenti in ea porzione*, *quam parens si vixisset*, *obtinuisse*, *exercitium obtainere*. Conditio ita illa a parente superveniens solummodo ratione obiecti non facultatis succedendi repræsentativa dici potest. Potest enim quis circa aliquod ob-

obie^ctum exercitium obtinere, quod quondam tertius habuit vel habere potuisset, minime vero necessarium requisitum est, ut at illam conditionem perveniendam illumque finem obtinendum summam conditionum tertii et omnium ei adhærentium iurum subeat. De successoribus singularibus alias quoque dici solet, quod antecessoris locum vel iura occupent, sed inde non trahendum, illos iure representationis personarum ipsorum antecessorum eorumque adhærentium facultatum succedere.

§. XV.

Quæ denique in versiculo antepenultima c. 3. *Tertia.*
d. N. CXVIII. adhuc adduntur, veritatem adhuc clariorem redditum, ubi hæc legimus: - - *Quandoquidem igitur fratri et sorori filius tale prærogium deditus, ut in propriorum parentum succedentes locum, solum in tertio constituto gradu, cum iis, qui in secundo gradu sunt, ad hereditatem vocentur.* - - -

Quis præjudiciorum magis glebae adscriptus esse potest, liberos representatione personarum parentum succedere affirmans? Eluet abunde hisce ex verbis legislatorem solummodo ad gradum, quem non in congrue locum vocat respexisse, ita ut non dubitandum, quod in propriorum parentum succedere locum idem quod in iura parentum succedere significet, ideoque δίαιτα et τόπος h. l. synonyma esse. Non videndum, quare legislator tam scrupulosis verbis usus fuisset, si ipsius personæ parentis representationem liberis iniungere illi mens foret. Certe ideo

ideo non dubirandum, illum de *loco et gradu* non de
individuo in gradu cogitasse.

§. XVI.

Quarta.

Repræsentatio liberorum fratrum, quod solummodo ratione gradus, et ita quod fictione, quasi ex gradu proximiori parentis scilicet forent, fiat, ex legislatoris ipsa rite facta authentica explicatione, quam in *Novella cxxvii.* hac de materia legimus, adhuc magis patet et luce meridiana clarior redditur, ubi ita: - - *Meminimus scripsisse legem, per quam iussimus, ut si quis moriatur relinquens fratribus et alterius fratribus filios præmortui, ad similitudinem fratrum et præmortui fratribus filii vocentur, paternum adingredientes gradum et illius ferentes portionem.* En Epitomen argumenti c. 3. *Nov. 118.* Quid clarius esse potest hacce recitatione authentica? Superfluum ergo sane est, illud explicare velle, quod ipse legislator explicat. Ipsa enim hæc *Nov. cxxvii.* veram et totam mentem *Nov. cxviii.* in terminis declarat, edicens, quid in iura et locum parentum successionis verus sit significatus, quid et quale sit ius liberis fratrum competens, et quomodo illo utentur. Quis ideo est eorum, quibus rerum causas evolvere curæ cordique est, qui non videat, Imperatorem solummodo fictionem s. repræsentationem *gradus*, non ipsius individui parentis requirere? Et ipsi miopi hoc in oculos cadit. Filii gradum adingredientes paternum, minime vero ipsam personam parentis ad hereditatem patrui pervenire Iustinianus expresse dicit,

et

et in priori consistebat obstaculum, quare simul cum patruis succedere non poterant (§. 9.), iam satis ideo, si illud fictione subtilum, ceterisque fictionibus præterea personarum non opus.

§. XVII.

Nunc de Effectibus. Hi varii sunt, omnibusque illis, qui ex dissidentium principiis fluunt, contradicunt. Illi uti nos quidem ex obiecto representato effectus determinant, quia vero illud diversum, inde quoque diversa consequuntur. Illi personam fratris fingunt, nos eius gradum. Quid ergo gradu qua tali fraterno cohæret, illud nostris effectibus fines ponit, ponimus enim in gradu principium.

Effectus
ergo ex re-
pre-sen-ta-
tione Gra-
duis deter-
minantur.

Fictio a veritate non nisi litteris differt (§. 8.). Fictio in casu ficto idem operatur, quod veritas in casu vero. PRVCK. rubr. quæ sint regal. c. 4. n. 10. EVERH. in loco a vi fift. Fictum ideo non plus debet operari quam verum, de quo COLERVVS p. 2. c. 3. n. 66. Hinc cetera iura, quæ extra illa, quæ gradui qua tali non adhærent, existunt, liberis fratrum præiudicare nequeunt.

§. XVIII.

Primum inde nostri principii principiatum illud est, quod liberi fratris a patris hereditate abstinere vel eam repudiare, et patruo succedere possint. Liberis quod beneficium paternam semel ipso iure acquisitam hereditatem derelinquendi habeant, et quod illis quoque certis tantummodo casibus hereditatis paternæ repudiatio competit, notorii iuris est. Prius in suis, posterius in emancipatis contingere potest. Vtris-

Hinc
primus.

C 3

que

que quidem quoad successionem per c. i N. cxviii. idem ius competit, et nulla inter illas differentia est, verum quoad modum illam acquirendi inter se differunt, ita ut sui ipso iure etiam ignorantibus, emancipati vero sola aditione heredes fieri possint. Verum haec distinctio in praesenti non immediata utilitatis est, et iam satis, quod omnes hereditatem paternam relinquere possint, sive sit mediante abstentione sive repudiatione.

Liberorum derelictio hereditatis paternae vero ut successionem in bona patrui non impedit, praesupponendum, bona parentis et patrui defuncti per aditionem nondum esse confusa, sed ut parens vel iam ante patrum decessus, vel si post eum mortuus, illud hereditate iacente, et ita intra tempus delibrandi contigisse.

Limitatis ergo his casibus nec unitas personae inter parentem et defunctum patrum inducta, nec bona eorum confusa, hinc liberis plane diversas patent hereditates et parentis et defuncti patrui, quorum nec prior nec posterior ratione liberorum fratris necessario coharent, ita ut invicem inter se dependant. Patruo enim succedere patrisque hereditatem relinquere et vice versa patri succedere patruique hereditatem repudiare possunt. Prius ex consequentibus patet, posterius per se clarum, quia illo casu liberi patri qua descendentes ex iure proprio succidunt, et nulla representatione nec eius personae nec gradus indigent, et ita eo ipso quo eius heredes fiunt, ratione successionis in bona patrui nova declara-

ratio

ratio requiritur. Si liberi ex iuribus personæ parentis adhærentibus, uti dissentientium opinio est, ad hereditatem patrui venire necesse sit, acquisitio parentæ hereditatis quoque necessario supponenda esset, quia nemo in alterius commoda succedere potest, nisi et in eius incommoda succedat, et hoc modo cum defuncto unum repreäsentet.

Quum vero liberi casibus præsuppositis ratione defuncti parentis independenti iure ad hereditatem veniant, et illis solummodo transitio in gradum anteriem incumbat (§. 9.), successione in bona parentis ad obtinendum illum finem non indingent, quia extra parentem in gradu fraterno requisitum gradus anterioris fungi potest, et unica persona parentis gradum exhaustire nequit (§. 9.).

Transitus ita in iura et locum parentum, uti in *No. cxviii.* dicitur ad modum succedendi et exercitium iuris, quod inter fratres eorumque liberos quodammodo differt, respectum habet et iuribus qua talibus liberis ad successionem patrui competentibus nihil præjudicii inferre potest. Differunt enim quam maxime inter se ius succedendi et modus illo uti. Prius in facultate legitima acquirendi hereditatem delatam consistit, posterius ad occupationem ipsam s. medium ista facultate legitima utendi respicit. Prius utrisque commune, posterius differt, quia fratres sola aditione fratris heredes, liberi vero et aditione et fictione gradus patrui demum heredes fiunt, et si effectum denique inspicimus ipsum, plane nulla differentia adest. Nec maioris effectus est acquisitio obiecti

obiecti hereditatis, et dependentia iurium non deduci potest inde, quia parens si vixisset illam portionem ex hereditate fratris perceperisset, quam liberi nunc sibi acquirunt (§. 7.). Illa dependentia usum iuris non ipsum ius tangit, et ita in illa successione patrui fratres obstant ipsius liberis, non *iuri* sed *iuris* solummodo *exercitio* obstant. Hi ergo ratione patris independenti iure ad hereditatem patrui veniunt, et sic effectus representationis gradus paterni acquisitionis scil. patrui hereditatis cum derelictione hereditatis patris simul confistere potest.

§. XIX.

Secundus.

Alter effectus est: *quod liberi fratris patruo succedere possint, et si pater illius successioni renunciaverit.*

Renunciatio hereditatis quæ pactum de non acquirenda hereditate dici solet, olim non valebat, quia futura hereditas nulla hereditas, ita et eius renunciatio. Verum hodie in cuiuscunque placito positum, et omnino effectum habet. Iis enim quæ nostra sunt seu nostræ potestatis, sint spei vel veræ existentiæ, renunciare possumus, BALD. *in lege: si quis in conscrib. C. de pacis,* verum non alienis absolute et indistincte. Renuntiatio enim varia esse potest, vel ad ipsam personam renunciantis restricta, vel quoque ad heredes extensa. Prius semper effectum habere potest, verum non semper posterius, et in dubio quoque non presumendum, sed in omni renunciatione ius tertii potius reservatum intelligitur. c. *si postquam 13. de præbend.* c. *quamvis 8. de rescript.* l. 140. D. *de adm.*

vel

vel. tutor. Posito vero casu, quod frater pro se et heredibus renunciaverit hereditati fraterno, tunc illud liberis non aliter, quam si parentis heredes existunt, nocere potest, quia tunc demum eius factum præstare et ratum habere tenentur *l. 149. de R. I.* Est enim effectus successionis, ut defunctus et heres pro una persona habeantur, quæ unitas tantæ efficacia est, ut iniusta quoque iusta siant, quia nec heres defuncti factum impugnare potest, si bona ad eum pertinentia alienaverit. *l. 4. C. de R. V.*

Verum liberi fratris non indigent hereditate paterna tanquam medio perveniendi ad bona patrui (*§. 18.*) dum eius hereditatem relinquere et patrui heredes fieri possunt. Hinc nulla inter fratrem eiusque liberos necessaria unitas, et hinc casus existit, quo liberi patruo succedere possunt non obstante renunciatione parentis.

§. XX.

Positis principiis porro sequitur: *Liberi fratris patrui heredes fieri posse, et parentis debita solvere seu eius onera subire non tenentur.* Tertius.

Ex cuius persona non succedo, ex eius persona etiam onera non subeo. Nemo enim ex alterius factis obligatur, nisi vinculum hereditatis intercedat, et ita unitatem personæ producat, vel expressa lege quis factum alienum, quasi proprium fore, præstare teneatur. *conf. l. ult. C. unde liberi.* Posteriori nulla lege dispositum et prius quoque exulat, si liberi fratris paternam hereditatem relinquunt. Cum enim certum sit, quod liberi isti ab hereditate

D

paterna

paterna abstinere et ad patrui hereditatem pervenire possint, (§. 18.) ideo nec minus certum, omnem unitatem hic inter parentem et liberos abesse. Posito ergo illo casu liberi fratris omnes contra insultus debitorum patris securi, patrui hereditatem accipere possunt. Collatio denique in ordine collateralium per se cessat, sive successione unitas inducta sive non.

§. XXI.

Reliqui.

Omnes ideo fere effectus, qui nepotibus ayo iure proprio succendentibus competunt, quoque ad liberos fratribus in successione patrui applicari possunt. Quod verum denique discriminis est, in eo consistit, quod ne-
potes plane iure proprio, liberi fratribus vero saltet gradum repräsentare, hinc restrictiori modo et certo respe-
ctu alieno nomine ad successionem pervenire debeant. Liberis fratribus etsi non incumbat parentes repräsentare, illorum tamen gradum fingere necesse est, (§. 9.) et hinc quæ gradui qua tali in absurdo inhærent, fūscipere tenen-
tur. Si ergo casus dabilis fingi possit, quo gradui onera vel obligations incumbant, ita ut omnes in hac ordine existentes illa subire teneantur, tunc et liberis repræ-
sentantibus illum gradum illa adiudicare indubia iuris con-
sequenta erit.

§. XXII.

*Eadem cir-
ca feuda ob-
servanda.*

Vbi ergo repräsentatio illa locum habet, ibi et eius effectus admittendi. Hinc et in feudis. Illud enim be-
neficium quod in feudis Germaniae obtineat, notorii iuris est. Confirmavit hoc CAROLVS V. in *Recess. Imper. Wormat.* 1521. d. 28. Noobr., dum versiculo: und die weil in gemeinen Rechten - - - disponit, quod si fratres suc-
cedant et fratribus filii concurrant, hi iure repräsentatio-
nis in stirpes succedere debeant, quod iterum confir-
mat R. I. de anno 1529. de 23. April.

Omnia ergo fundamenta et effectus quæ in suc-
cessione collateralium quoad allodialem hereditatem adduci
possunt,

possunt, ad successionem feudalem quoque regulariter applicari debent. 2 F. 11. §. his vero . . . Hoc vero ita limitandum, ut agnationis et cognationis differentia in feudo non sublata credatur. Agnati enim soli in feudo succedunt, cognatis plane exclusis per expressam dispositionem legis 2. F. 11. pr. STRVV. Syntagm. iur. feudal. c. 9. th. 9. n. 6. Dantur vero et improoria feuda, et ita quaque non semper cognati et feminæ in feudis excluduntur.

§. XXIII.

Vbi denique ius repræsentationis plane exultat, ibi et omnes eius effectus desinunt. Iure saxonico in successione collaterali proximior gradu remotoirem excludit, et ideo in illo ordine ius repræsentationis non obtinere, per arg. 1 Land-Recht 17. p. 3. Conf. 18. §. ult. je näher dem Sitz, je näher dem Erbe, constat. Multa enim circa colloteralium hereditates in Saxonia singularia sunt, de quibus pluribus egerunt. BERLICH. p 3. Concl. 24. et CARPZOV. P. 3. conf. 18. Hoc vero in allodio tantummodo iuris, in feudo enim iure Saxonico non communi minus quam Electorali iuris repræsentationis locus est, non obstante clausula secundum proximitatem gradus in litteris investituræ inserta, illa enim latior explicanda, et quidem et de vera et de repræsentativa intelligenda. Constat. Elekt. xxix. p. 3 ubi nonnulli quoque conferre student auth. xxxii, Iur. feud. Sax. sed vid. HARTMAN. PISTOR. in quæst. iur. libr. 2. qu. xxxiii. n. 4. Ceterum hac de re ex professo egerunt COLER dec. 48. n. 4. CARPZOV. Cap. 29. def. 1. 2. 3. 5. et 16. et BERLICH. Part. 3. Concl. 40.

*Verum in
allodiosis Sa-
xonicas ces-
sant.*

§. XXIV.

Statuta Brandenburgica quæ attinent, iuri civili hoc in passu successionis scilicet colloteralium non abrogant, repræsentationis enim ibi locus est, sed certis tantummodo casibus illi derogant. Ita Constat. Ioachimica de A. 1527. fra-

*In terris
Branden-
burgicis per
Constat. Joa-
chimica. re-
præsentatio-
nis locus est.*

trum liberi soli non in capita sed in stirpes succedere iubet, usus et observantia vero *Constitutionis CAROLI V. de A. 1529.* anteriorem vicit, ita ut illius nullus superflit in hacce controversia usus, sed successio in capita recepta sit. Hoc ipsum et legislator in antecessum ratihabuit, quod ex ipsius constitutionis tenore rubr. von denen Seiten Linjen §. 7. per verba: würde aber durch Römischi Kaiserlichen Maestäten - - satis constat.

§. XXV.

Sed in feudi regalibus imperii exulat. Cimmeriis tenebris denique obscurior modus devolutionis successionis in feudi regalibus ad collaterales iuris publici Doctoribus visum, et quo ordine illa ad collaterales devolvetur, magna gesserunt bella, quales controversias præcipue refert *ITTERVS cap. 15. de Controv. circa feuda Imperii.*

Repræsentationem vero hic exulare nemo negare potest, et illud in præsenti iam satis. Feuda regalia olim dividendi prohibebantur et ad primogenitum pertinebant. *E. 55. vers. præterea* - - In memoria enim dignitatum olim feuda apud unum et familie præserrim seniorem farta testa conservabantur, id quod parentes ideo prudenter considerarunt, quia nihil tam magnum, quod divisione parvum non fiat.

Simile demum de Electoratibus Imperii constitutum. In secularibns enim sine omni divisione solus primogenitus succedit, quod Imperiali auctoritate et unanimo consensu Electorum in *A. B. tit. 7. §. 2. et 3. tit. 27.* legis modo est. Hunc ordinem deinde sensim sequuti sunt priuipes Imperii et successionem linealem introduxerunt, ita ut in Germanie regalibus feudi nunc solam successionem paetitiam obtinere, dici potest, quia et successio ex *A. B.* determinata pacto constituta omnino est. *Excluso ergo indistincte a proximiiori remotiori, ius repræsentationis locum habere nequit.*

Hf 1024

ULB Halle
005 366 534

3

Pr. 48 Num. 37.

14. 9. 240

EXERCITATIO IVRIDICA
DE
VERA NATVRA
IVRIS REPRÆSENTATIONIS
IN
SVCCESIONE COLLATERALIVM
AB
INTESTATO EIVSQUE EFFECTIBVS.

A V C T O R E

IMMANVELE GODOFREDO IORDAN.

BEROLINI,

TYPIS GEORGII LUDOVICI WINTERI.

MDCLXIII.

